

วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม
<https://so08.tci-thaijo.org/index.php/edunpuj>
ดำเนินการวารสารโดย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดนครพนม

Situations, Desirable Situations and Needs for Developing Participation of Parents in Providing Education for Special Children under Special Children of Nakhon Phanom Provincial Special Education Center

กรกนก แสนสุข¹ และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม²

Komkanok Saensuk¹ and Jaruwan Kheawnamchum²

นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม¹,

อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม²

Graduate Student Master of Education Program in Educational Administration and Development Nakhon Phanom University¹

Lecturer in Professor, Faculty of Education, Nakhon Phanom University²

Received: April 30, 2024 Revised: May 23, 2024 Accepted: August 31, 2024

บทคัดย่อ

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษก่อให้เกิดความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างจริงจัง ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและสถานศึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ (2) ประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 162 คน ปีการศึกษา 2566 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan โดยการใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ คือ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาารายข้อระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .54-.86 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 (2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาารายข้อระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .64-.91 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการศึกษา พบว่า (1) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ

ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียงลำดับค่าสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม และด้านการร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล ตามลำดับ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ความต้องการจำเป็น

Abstract

The participation of parents in the educational management for children with special needs contributes to genuine cooperation and relationships between schools and parents. The purposes of this study were (1) to examine the current and desirable situations regarding parental involvement in the educational management for children with special needs, and (2) to assess the needs for parental involvement in the educational management for children with special needs. The sample group comprised 162 individuals, including parents of students attending the Special Education Center in Nakhon Phanom Province in the academic year 2023. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table, employing simple random sampling through a lottery method. The study used a five-rating scale questionnaire, consisting of two versions: (1) a questionnaire assessing the current situations of parental involvement in the educational management for children with special needs, with an index of content congruence between .80-1.00, discriminant power between .25-.69, and overall reliability of .94; (2) a questionnaire evaluating the desired situations of parental involvement in the educational management for children with special needs, with an index of content congruence between .80-1.00, discriminant power between .24-.93, and overall reliability of .98. Statistical analysis included percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}).

The results revealed that (1) the current situation participation of parents in the educational management for children with special needs were generally at the high level, and the desired situations were at the highest level. (2) The results of the needs assessment regarding the parental involvement in the educational management for children with special needs ranked from highest to lowest average values in the following areas: promoting school activities, developing individualized education plans, promoting developmental activities for children with special needs, creating an appropriate environment, and participating in measurement, assessment and result summarization.

Keywords: Participation of Parents, Educational Management for Special Children, Needs

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคสมัยที่เทคโนโลยีได้รับการพัฒนาให้ก้าวล้ำไปอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information and Communication Technology-ICT) ยุคสมัยดังกล่าวถูกเรียกว่า ยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นยุคสมัยที่คนในสังคมให้ความสำคัญกับกระแสความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างมาก โดยในด้านการศึกษากะแสความเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้เกิดกระบวนการทัศน์หรือรูปแบบการเรียนรู้ที่อาศัยเทคโนโลยีซึ่งแพร่หลายอยู่ในสังคมปัจจุบัน (Pahae, 2017) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ปัจจุบันแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมไว้ในมาตรา 8(2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 58 ได้บัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมใน

กระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ทุกระดับจึงต้องปฏิบัติตามโดยการเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาย่อมจะช่วยขับเคลื่อนให้การบริหารจัดการ การศึกษาดำเนินไปตามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากชุมชน ชุมชนรักและหวงแหนสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนทรัพยากร การศึกษา และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนในการจัดการศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนา การศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็ก หากชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา รวมถึงการเชิญผู้ปกครองที่มีความรู้และมีเวลาว่างมาเป็นครู พ่อแม่ให้ความรู้ด้านวิชาการ ด้านภูมิปัญญากับบุตรหลานย่อมเกิดผลดีทั้งต่อโรงเรียนที่ได้บุคลากรเพิ่ม ส่วนผู้ปกครองย่อมภาคภูมิใจที่ได้สอนบุตรหลานในโรงเรียน รวมถึงนักเรียนที่จะมีความเคารพ และนับถือในตัวผู้ปกครองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ดังนั้น การจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพจึงไม่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยสถานศึกษาเท่านั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือ สนับสนุนจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครอง เช่น การร่วมกันตัดสินใจ การร่วมแสดงความคิดเห็น การร่วมจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษาการร่วมในบรรยากาศการเรียนการสอนและร่วมสนับสนุนกิจการ การศึกษา ซึ่งผู้ปกครองเปรียบเสมือนครูคนแรกของนักเรียนอยู่ใกล้ชิดและมีบทบาทกับนักเรียนมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของพ่อแม่ ครอบครัวมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ฉันทนา บุญส่ง, 2559 อ้างถึงใน สุภัทสจิรา วงษ์มาดิษฐ์, 2559) ผู้ปกครองจะมีส่วนในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน โดยการใช้สิทธินี้ผ่านทางคณะกรรมการโรงเรียน กรรมการจะประกอบด้วยตัวแทนจากโรงเรียนและตัวแทนผู้ปกครองที่ได้รับการแต่งตั้งผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนเปิดโอกาสกว้างขวางให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมและมีอิทธิพลต่อชีวิตที่โรงเรียนของบุตรหลาน ผู้ปกครองส่วนมากจะเข้าร่วมการประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมรื่นเริงและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่จะได้รับรู้เกี่ยวกับบทเรียนและชีวิตประจำวันที่โรงเรียน รวมถึงความคืบหน้าในการเรียนของบุตรหลาน และในเวลาเดียวกันยังได้พบปะกับผู้ปกครองคนอื่น ๆ ด้วย ความสัมพันธ์ของครูและผู้ปกครองเด็กมีผลต่อความสำเร็จในการช่วยเหลือเด็กได้เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ มีความรับผิดชอบและสามารถปรับกระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวันได้เหมาะสม เป็นบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมศักยภาพของพ่อแม่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แต่ในปัจจุบันมีความแตกต่างของผู้ปกครองที่จะมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนคณะผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาแบบการพัฒนาศักยภาพของพ่อแม่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุตรหลาน

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงข้อมูลก่อให้เกิดความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างจริงจัง จนก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและก่อให้เกิดความภาคภูมิใจระหว่างผู้ปกครองนักเรียนและสถานศึกษาในการพัฒนาพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ได้แก่ Peterson et al (1997); Cooke et al (1997); Kristen Baesler (2014); สถาบันราชานุกูล (2555); สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2556); สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2558); จินตนา ประดุจพงษ์เพชร และสมหมาย อำดอนกลอย (2560); อาริสรา ทองเหม และประพิมพ์ใจ เปี่ยมคุ้ม (2560); ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา (2561) ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนออทิสติก ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ดังนี้ (1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน (2) การสื่อสารกับผู้ปกครอง (3) การพัฒนาความรู้และกระบวนการกับผู้ปกครอง (4) การใช้เครือข่ายชมรมผู้ปกครอง

ประโยชน์ของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ได้สารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ซึ่งศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดนครพนม สามารถนำไปใช้เป็นการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดนครพนม ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านการศึกษาได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นเตรียมความพร้อม ปีการศึกษา 2566 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม จำนวน 280 คน (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม: 10 มิถุนายน 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นเตรียมความพร้อม ปีการศึกษา 2566 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม จำนวน 162 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan. (Krejcie and Morgan, 1970) โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

2.2 สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

2.3 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม แบบมาตราส่วนประมาณค่าซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ซึ่งมีจำนวน 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 - 1.0 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .54 - .86 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ

จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.0 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .64-.91 และมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ประยุกต์ใช้ตามแบบ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมแบบสอบถามโดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Form) ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน

4.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และใช้รูปแบบออนไลน์ (Google Form)

4.4 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยได้แบบสอบถามกลับคืน 162 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติและนำเสนอข้อมูลโดยการแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยายความเรียงและใช้เกณฑ์การแปลความหมายหาค่าเฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับ มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับ น้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) โดยนำข้อมูลผลการวิจัยสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวานิช, 2558)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.40	.29	มาก	4.94	.11	มากที่สุด
2. การร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ	4.45	.26	มาก	4.94	.12	มากที่สุด
3. การร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	4.39	.30	มาก	4.94	.12	มากที่สุด
4. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม	4.38	.31	มาก	4.84	.18	มากที่สุด
5. การร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล	4.35	.31	มาก	4.58	.39	มากที่สุด
รวม	4.39	.26	มาก	4.85	.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.35-4.45$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 2 การร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 4.45$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล ($\bar{X} = 4.35$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.58-4.94$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ($\bar{X} = 4.94$) ด้านที่ 2 การร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ ($\bar{X} = 4.94$) และด้านที่ 3 การร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.94$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล ($\bar{X} = 4.58$)

ตอนที่ 2 การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม นำเสนอข้อมูลโดยแสดงค่า Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified})

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (PNI_{Modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ ความต้องการจำเป็น
1. การร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล	4.40	4.94	.123	2
2. การร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ	4.45	4.94	.110	3
3. การร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	4.39	4.94	.125	1
4. การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม	4.38	4.84	.105	4
5. การร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล	4.35	4.58	.053	5
รวม	4.39	4.85	.105	-

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นโดยรวมเท่ากับ 0.105 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม คือด้านที่ 3 การร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา (PNI_{Modified} = .125) ด้านที่ 1 การร่วมจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล (PNI_{Modified} = .125) และด้านที่ 2 การร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ (PNI_{Modified} = .110)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษและด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล ส่วนผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมโดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการร่วมส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการร่วมจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กพิเศษ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม และด้านการร่วมวัด ประเมินและร่วมสรุปผล ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญที่สุดในการพัฒนาเด็กพิเศษ เนื่องจากเป็นผู้ที่เอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา จึงรับรู้อารมณ์ความรู้สึก ปัญหาและความต้องการของ

บุตรหลานได้เป็นอย่างดี ดังนั้น แต่ละครอบครัวจึงมีประสบการณ์และปัญหาที่แตกต่างกัน บางครอบครัวประสบความสำเร็จในการพัฒนาเด็กพิเศษบางครอบครัวไม่สามารถจัดการกับปัญหาเหล่านี้ได้ จึงทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ดังนั้น การจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมผู้ปกครองจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กพิเศษ เนื่องจากผู้ปกครองและครอบครัวจะทราบและเข้าใจถึงปัญหาความต้องการของพิเศษได้เป็นอย่างดี การสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาเด็กพิเศษ จึงต้องอาศัยองค์กรที่เกี่ยวข้องกับในการพัฒนา ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรที่มีบทบาทในการสนับสนุนการพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษซึ่งองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ควรมีการรวมตัวกันเพื่อประสานความร่วมมือ ข้อมูลข่าวสาร และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างบูรณาการร่วมกันสำหรับการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2556) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเก็กนก เอื้อวงศ์ และคณะ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID - 19 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองชุมชนและสถานศึกษาควรร่วมมือในการเสริมสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนและร่วมมือในการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชนหรือหน่วยงานในพื้นที่เพื่อขอรับสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ทั้งด้านงบประมาณ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งการกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ต ผู้ปกครองให้ความร่วมมือ เอาใจใส่ ดูแลนักเรียน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์โควิด-19 อย่างต่อเนื่อง และมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกับนักเรียนมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้ปกครอง ครู และสถานศึกษามีความสัมพันธ์อันดีมากขึ้น

สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การร่วมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการช่วยเหลือเด็กพิเศษให้สามารถดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพของตนเอง จำเป็นต้องมีการช่วยเหลือจากทั้งบุคลากรทางการแพทย์ในการบำบัดรักษา การเสริมสร้างพลังของครอบครัว การประสานความร่วมมือจากโรงเรียน และการเสริมสร้างความสามารถของเด็กพิเศษ โดยการส่งเสริมพัฒนาการจากนักสหวิชาชีพ ทำการปรับพฤติกรรม ช่วยเหลือกระตุ้นพัฒนาการ การบำบัดทางเลือกซึ่งการกระตุ้นพัฒนาการ พบว่า ยิ่งกระตุ้นเร็ว และกระตุ้นอย่างเต็มที่ภายใน 5 ปีแรก จะช่วยให้พัฒนาการดีขึ้นได้ อาทิ การฝึกพูด การฝึกกิจกรรมบำบัด การกระตุ้นผ่านระบบประสาท รับความรู้สึกและการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสมให้คงอยู่ต่อเนื่องหยุดพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และสร้างพฤติกรรมใหม่ที่ต้องการ นอกจากนี้การเสริมสร้างพลังของครอบครัวเด็กพิเศษ คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบำบัดอย่างต่อเนื่องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับการช่วยเหลือทั้งจากบุคลากรการแพทย์และโรงเรียนเพราะครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญที่สุดในกระบวนการดูแลช่วยเหลือ การประสานความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียน คือ เป็นการช่วยเหลือทางการศึกษาอย่างเหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของเด็กแต่ละคน แนวคิดสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ คือ การจัดการศึกษาต้องสอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละบุคคล (สุทธนันท์ กัลป์กะ, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาริสรา ทองเหม และประพิมพ์ใจ เปี่ยมคุ้ม (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษที่สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ ผลการวิจัยพบว่า (1) หลังจากให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมนำโปรแกรมการฝึกกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษ ช่วงอายุ 4-6 ปี ไปฝึกเด็กที่บ้านทุกวัน วันละ 60 นาที เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผลการประเมินพัฒนาการเด็กพิเศษ (Posttest) ผ่านเกณฑ์การประเมินคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 90.63 ซึ่งสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง (2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษ จากการตอบแบบสอบถามของผู้ปกครองเด็กพิเศษ พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การร่วมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการรักษาและการช่วยเหลือเด็กพิเศษนั้น ต้องใช้เวลาไม่น้อยในการร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจกันระหว่างพ่อแม่

รวมทั้งเครือญาติของเด็กพิเศษ และกลุ่มผู้รักษาซึ่งประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล ครูแก้ไขการพูด ครูการศึกษาพิเศษ เมื่อเด็กพิเศษเริ่มเรียนรู้ได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากครู เพื่อร่วมฟื้นฟูสมรรถภาพทางการเรียนรู้ด้านวิชาการต่อไป การให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องจะทำให้ผลการรักษา และการช่วยเหลือประสบความสำเร็จ ผู้รักษาไม่สามารถกำหนดได้เลยว่า จะต้องใช้ระยะเวลาเท่าไร จึงจะทำให้เด็กพิเศษดีขึ้น ทั้งนี้ ขึ้นกับปัจจัยหลาย ๆ อย่าง อาทิ รูปแบบการเลี้ยงดู สิ่งแวดล้อมรอบตัว ความรุนแรงของโรค รวมทั้งโครงสร้างและความผิดปกติซ้ำซ้อนของเด็กพิเศษเองด้วย นอกจากนี้ เมื่อเด็กพิเศษมีอายุเพิ่มขึ้น ผู้ปกครองควรตระหนักถึงการจัดการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ระหว่างการบำบัดรักษาด้วย (กรมสุขภาพจิต, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ภารัตน์ ไชยชนะแสง (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 1-2 ปี ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินตามกลยุทธ์ประเมินผลความสามารถของบิดา มารดา เด็กอายุ 1-2 ปี ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กในครอบครัว พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมครอบครัว โดยให้พ่อแม่ผู้ปกครองจัดกิจกรรมการส่งเสริมพัฒนาการเด็กขึ้นในครอบครัวทุกวัน เพื่อให้ลูกได้มีกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่และบุคคลอื่น ๆ ในบ้าน มีการดำเนินชีวิตประจำวันเพราะพ่อแม่ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 1-2 ปี ให้ครบทุกด้าน และการสร้างกลุ่มเครือข่ายพยาบาล อาสาสมัครสาธารณสุข และครอบครัวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 1-2 ปี ผลการปฏิบัติพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกคนที่เกี่ยวข้องมีการเข้าร่วมรับรู้ปัญหาพัฒนาการเด็ก ติดตามเยี่ยมวางแผนการส่งเสริมพัฒนาการและประเมินผลให้กับทุกครอบครัว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษอยู่ในระดับต่ำที่สุดและมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหาร ครู ควรต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ในเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ มีการจัดประชุมเพื่อให้รับทราบถึงข้อดี ข้อเสียของการร่วมพัฒนาเด็กพิเศษให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ตลอดจนให้ตระหนักถึงการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนที่ส่วนช่วยกันส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ เพื่อให้ประโยชน์สูงสุดแก่เด็กพิเศษ

2. การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านการร่วมส่งเสริมพัฒนาการของเด็กพิเศษ ดังนั้น ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองควรร่วมมือร่วมใจกันในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษ เนื่องจากการส่งเสริมพัฒนาการนับเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่งผู้ปกครองสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการ และหมั่นฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง หลังจากมารับบริการฝึกกระตุ้นพัฒนาและรับคำแนะนำจากโรงพยาบาลหรือศูนย์การศึกษาพิเศษแล้ว ควรนำกลับไปปฏิบัติกับเด็กพิเศษอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กพิเศษมีพัฒนาการได้ใกล้เคียงกับเด็กปกติให้มากที่สุดและเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม
2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป
3. ควรมีการศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพการบริหารงานของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครพนม

เอกสารอ้างอิง

- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสุขภาพจิต. (2562). คู่มือฝึกและดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์.
- จินตนา ประจุพงษ์เพชร และสมหมาย อ้าดอนกลอย. (2561). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะการเลียนแบบของเด็กออทิสติก. *วารสารครูพิบูล*, 5(2), 187-201.
- ทวีศักดิ์ สิริรัตนเรขา. (2561). คู่มือฝึกและดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ปกครอง. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พรอสเพอริสพลัส.
- ทิพย์ภารัตน์ ไชยชนะแสง. (2561). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 1 – 2 ปี. *Journal of Nursing and Health Care*, 35(4), 176–184.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2558). หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2558. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สุทธนันท์ กัลละ. (2561). การช่วยเหลือเด็กออทิสติก: กรณีศึกษา. *รามาศิษย์พยาบาลสาร*, 24(3), 227-238.
- สุกัสนิรา วงษ์มาดิษฐ์. (2559). พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านไผ่สีทอง จังหวัดสุพรรณบุรี. [การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยศิลปากร]. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาริสรา ทองเหม และประพิมพ์ใจ เปี่ยมคุ้ม. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กออทิสติกที่สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่น. *วารสารวิจัยและพัฒนาการศึกษาพิเศษ*, 6(2), 21-36 .
- Krejcie & Morgan. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Education and Psychological Measurement.
- Pahae, S. (2017). *The Paradigm of Educational Technology in the Digital Age*. Phare, Thailand: PhareThaiUtsahakarnpim.